

DOMÈNEC UMBERT

EL SECTOR INFORMÀTIC INVESTIGA EN LA CREACIÓ DE VACUNES

Virus encara inofensius

'Divendres 13', 'El monstre de les galetes' o 'Brian' són alguns dels virus informàtics que darrerament s'han anat detectant en els ordinadors i que, sense ser gaire perillosos, són, com a mínim, molestos

Sílvia Monfort

Actualment no són més de cinquanta els virus informàtics detectats arreu del món. Ací han començat a arribar els *populars Divendres 13*, o el de la *piloteta*, aquest darrer força innocent però molest. Però, evidentment, n'hi ha d'altres que encara no s'han detectat, tot i que això no vol dir que no estiguin actuant.

Són milers els ordinadors que actualment estan infectats, no sols els personals i particulars, sinó també els dels Ministeris, el de la Borsa de Barcelona, bancs, assegurances i empreses en general, i això «hauria pogut produir una catàstrofe econòmica, però no es veu que hi hagi una preocupació oficial» comenta José Luis Mancho, creador de la vacuna *Sabado 14*, l'endemà de *divendres 13*.

«És un tema d'interès nacional i al-

gú hauria de prendre alguna resolució a nivell oficial», continua dient, però a hores d'ara «ni l'administració no es preocupa d'aquest tema». De moment, l'Asociación Española de Empresas de Software (A-SOFT) s'ha presentat com a part acusadora de dos informàtics barcelonins acusats per l'empresa Oasis Systems, SA, com introductors d'un virus en programes distribuïts per la firma a diversos ajuntaments que després s'oferien a proporcionar-los la vacuna corresponent.

Segons la denúncia presentada al jutjat d'Instrucció número 8 de Barcelona, José Ma. Garmendía i Vicente Morales van enviar als ajuntaments de Puigcerdà, Fuensalida —Toledo— i un altre a la província de Granada, clients tots ells de l'empresa Oasis, un *diskette* que contenia un virus informàtic, el Gusano o Bomba Lògica, tot assegurant que era necessari introduir-lo en els sistemes informàtics. Més tard, els

dos informàtics s'establiren pel seu compte i s'oferiren als ajuntaments afectats a proporcionar-los la vacuna corresponent.

«Tot plegat és un tema molt preocupant perquè està desprestigiant la credibilitat de la informàtica i l'únic que podem recomanar és que s'evitin totes les possibles fonts de contagi, que acostumen a ser produïdes per la introducció de programes de dubtosa procedència», afegeix Florenci Bach, president de l'Asociación Espanola de Empresas de Informàtica (SEDISI). «És un tema que creiem que respon a un tipus de ments desequilibrades, ments de persones que actuen com a terroristes, comandos que volen fer mal al sistema d'informació que tinguin les empreses».

Però on coincideixen tots és a no alarmar la gent, el públic consumidor d'informàtica. El que sí que s'ha de fer és «prendre mesures profilàctiques. És a dir, no acceptar *software* de dubtosa procedència perquè ningú no se'n fa responsable. Per tant —continua dient Florenci Bach— s'ha d'acceptar el *software* legal que està subjecte a responsabilitats de l'empresa subministradora».

D'altra banda, també s'ha d'evitar «que els empleats d'empreses informàtiques introdueixin en les companyies

software particular, no barrejar la informàtica lúdica amb la professional. Hem de transmetre un missatge de cautela en no embrutar o oferir vies d'embrutament del centre neuràlgic i de presa de decisions».

Virus/vacuna/atac/defensa

Els virus informàtics reben aquest nom per la similitud de comportament en la manera de propagar-se a les malalties humanes i, per tant, requereixen una acció específica, un antídot o vacuna per atacar-los. De la mateixa manera que un medicament pot servir per a diverses malalties, una vacuna anti-virus també es pot utilitzar per a diversos virus, però de tota manera, tal com diu Josep Lluís Mancho, «és millor fer una vacuna específica per a cada cas».

Un virus, tal com explica el president de SEDISI, «és un programa o subprograma, un conjunt d'instruccions que sol estar camuflat dins un programa inofensiu i que actua de forma pròpia alhora que s'executa el programa. Normalment se li diu virus perquè el mateix autoprograma es reproduïx dins l'ordinador i pot actuar de diferents formes».

Però no sempre que es detecta un problema en un ordinador es tracta d'un virus. De tota manera, el creador del *Sabado 14*, vacuna del virus *Divendres 13*, diu que «si es detecta un problema en l'ordinador, s'ha de comprovar que, efectivament, es tracta d'un virus per tal de poder-li oferir la vacuna reconeguda».

La vacuna *Sabado 14* consta de dues parts. Una, la de vacunació, que serveix per a impedir que el virus entri en l'ordinador. L'altra part, més complicada de resoldre, és la que s'encarrega d'eliminar totalment el virus que ja s'ha introduït.

Però el que també passa és que hi ha vacunes que són ineficaces i encara fan més malbé el programa de l'ordinador, o que la mateixa vacuna estigui infectada per un altre virus que no hagi estat encara detectat.

Pel que fa a les despeses, avaluar el dany que un virus produeix en un sistema informàtic és molt difícil perquè depèn de l'estructura de cadascuna de les empreses. De tota manera, tal com afirma Josep Lluís Mancho, «no es gasta res per a crear una vacuna». Ell mateix ha creat gratuïtament la vacuna *Sabado 14* i l'ha cedida a A-SOFT perquè aquesta associació la reparteixi gratuïtament a tot aquell que la demani, i de moment, se n'estan repartint una mitjana de deu diàries.

DOMÈNEC UMBERT

La millor prevenció és evitar 'software' de dubtosa procedència.

DOMÈNEC UMBERT

Florenci Bach, president de SEDISI.

La llei de propietat intel·lectual

Ara per ara són diferents els interrogants que planteja la Llei de Propietat Intel·lectual pel que fa als programes d'ordinador.

La llei, de 1987, reconeix explícitament els drets d'autor del Software i estableix codis de comportament eco-

nòmics i socials que tota empresa, empleat o ciutadà ha de conèixer i respectar. Es tracta, però, d'un tema relativament nou. El que cal, doncs, «és fer un esforç de comunicació social per divulgar-ne el contingut, i educar per poder canviar la mentalitat a tot el cos social en relació a aquest contingut», assenyala Xavier Ribas, advocat i assessor jurídic de SEDISI.

Per això, «el que està fent SEDISI és intentar promoure el contingut de la llei. Vam llançar una campanya interna dins el sector i està programat que per a la tardor d'aquest any farem una campanya publicitària per a divulgar el contingut la llei. Però creiem que aquesta és una feina que no l'hauríem d'organitzar la iniciativa privada sinó que haurien de ser els mateixos poders públics els que s'ocupessin de divulgar noves reglamentacions legals, perquè entenem que afecta tot el cos social».

I és que tornem a estar al mateix lloc del començament: la Llei de Propietat Intel·lectual legisla la comercialització i/o modificació d'un programa D'aquest programa, se'n podran treure còpies sempre que ho permeti l'autor. Però si, com passa amb les fotocòpies de llibres, les gravacions en cassettes dels discos, etc., algú fa una còpia d'un programa, aquesta podria estar infectada per un virus. □